

เวทีสานพลังชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๑

“ศาสตร์ของพระราชากับการสร้างเสริมสุขภาวะชุมชน”

เอกสารประกอบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระบบนิเวศชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ระหว่างวันที่ ๑-๓ มีนาคม ๒๕๖๑

ด้านสังคม

สถานการณ์การอยู่อาศัยของครัวเรือนผู้สูงอายุในชุมชน

- จำนวน ๘,๑๓๗ ครัวเรือน ประชากร จำนวน ๘,๒๐๐ คน
- ๓,๘๐๒ คน **๔๖.๕๐%** คน **๘๖:๒๕:๑๐๐**
- ผู้สูงอายุที่ร่วมกินอาหารกลางวัน ๘๕.๘๗%
- ผู้สูงอายุอยู่ร่วมกับผู้สูงอายุ ๓๐.๙๘%
- ผู้สูงอายุอยู่เพียงลำพัง ๕.๓๓%
- ผู้สูงอายุเป็นผู้ให้การดูแลคนในครอบครัวพิการ หรือรับบริจาควินิจฉัยโรคได้จำกัด ๗.๕๒%

สถานการณ์การอยู่อาศัยของเด็กปฐมวัยใน พ.ศ.

- เด็กปฐมวัยที่อาศัยอยู่ในพ่อแม่ ๗๖.๕๘%
- เด็กปฐมวัยที่อาศัยอยู่ในพ่อแม่ ๑๗.๖๑%
- เด็กปฐมวัยที่อาศัยอยู่กับญาติหรือครอบครัวอื่น ๖.๓๘%
- เด็กปฐมวัยที่อาศัยอยู่ในสถานศึกษา (บ้าน อา และอื่นๆ) ๑.๓๕%

การศึกษา

- อัตราการเข้าเรียนในชั้นเรียนของเด็กอายุ ๓-๕ ปี ๙๓.๕๑%
- อัตราการเข้าเรียนสุกัญชี
- ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- แต่ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ ๑.๒๒%
- อายุ ๖-๑๕ ปี ๑๐๐%

อัตราส่วนความต้องการช่วยเหลือตามระเบียบของ ยพ.

- ผู้พิการ ๓.๖๔%, ผู้ป่วยเรื้อรัง ๑.๙๔%
- ผู้ได้รับเบี้ยยังชีพ ๑๙.๕๕%
- ผู้ได้รับผลประโยชน์จากสาธารณภัย ๙๘.๖๖%

ความยากจน

- สัดส่วนของประชากรที่รายได้ต่ำกว่าขีดความยากจนของประเทศไทย (เกณฑ์รายได้ ๒๕๖๖) รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท/คน/ปี) ๑๒.๒๘%
- ไม่ได้รับเงินที่รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาทต่อปี

ศาสนา วิถีธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ความเชื่อ

- ร้อยละของประชากรที่นับถือศาสนา ๘๘.๒๒%
- พุทธ ๙๙.๒๗%
- อิสลาม ๐.๓๘%
- คนอายุตั้งแต่ ๖ ปี ขึ้นไปนับถือศาสนาจากศาสนา ๘๘.๒๒%
- สัดส่วนของคนที่นับถือศาสนาที่เข้าร่วมธรรม ประเพณี วิถีปฏิบัติ ๖๒.๒๖%

ด้านเศรษฐกิจ

การออม

- ร้อยละการออมเงิน ๖๘.๓๘%
- ครัวเรือนที่รวมเงินออม ๕๗.๘๗%
- ครัวเรือนที่รวมเงินออมการออม ๒๑.๒๑%
- ครัวเรือนที่รวมเงินออมการออม ๓.๘๗%

หนี้สิน

- ๘๘.๖๖% ของครัวเรือนทั้งหมดในตำบลบ้านหม้อมีภาระหนี้สิน
- อัตราส่วนหนี้สินต่อรายได้ทั้งหมดของครัวเรือน ๑๐๕.๑๐%
- อัตราส่วนหนี้สินต่อรายได้ทั้งหมดของครัวเรือน ๑๐๕.๑๐%

การประกอบอาชีพและการจ้างงาน

- ร้อยละการประกอบอาชีพเสริม ๖๖.๕๖%
- ร้อยละการประกอบอาชีพเสริม ๖๖.๕๖%
- ร้อยละการประกอบอาชีพเสริม ๖๖.๕๖%

การว่างงาน

- ร้อยละการว่างงาน ๖.๕๖%
- ร้อยละการว่างงาน ๖.๕๖%
- ร้อยละการว่างงาน ๖.๕๖%

การดูแลสุขภาพ

- ร้อยละการดูแลสุขภาพ ๖๖.๕๖%
- ร้อยละการดูแลสุขภาพ ๖๖.๕๖%
- ร้อยละการดูแลสุขภาพ ๖๖.๕๖%

การดูแลสุขภาพ

- ร้อยละการดูแลสุขภาพ ๖๖.๕๖%
- ร้อยละการดูแลสุขภาพ ๖๖.๕๖%
- ร้อยละการดูแลสุขภาพ ๖๖.๕๖%

ด้านการเมือง การปกครอง

การสร้างการมีส่วนร่วม

- ร้อยละการมีส่วนร่วม ๖๘.๓๘%
- ครัวเรือนที่รวมเงินออม ๕๗.๘๗%
- ครัวเรือนที่รวมเงินออมการออม ๒๑.๒๑%
- ครัวเรือนที่รวมเงินออมการออม ๓.๘๗%

ช่องทางสื่อสารของครัวเรือน

- LINE ๖๘.๓๘%
- Facebook ๖๘.๓๘%
- Twitter ๖๘.๓๘%
- YouTube ๖๘.๓๘%
- Instagram ๖๘.๓๘%
- Website ๖๘.๓๘%
- Mobile App ๖๘.๓๘%
- Other ๖๘.๓๘%

ด้านสภาวะแวดล้อม

- ครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม ๖๖.๕๖%
- ครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม ๖๖.๕๖%
- ครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม ๖๖.๕๖%

ด้านสภาวะแวดล้อม

- ครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม ๖๖.๕๖%
- ครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม ๖๖.๕๖%
- ครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม ๖๖.๕๖%

ด้านสภาวะแวดล้อม

- ครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม ๖๖.๕๖%
- ครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม ๖๖.๕๖%
- ครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม ๖๖.๕๖%

ด้านสภาวะแวดล้อม

- ครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม ๖๖.๕๖%
- ครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม ๖๖.๕๖%
- ครัวเรือนที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม ๖๖.๕๖%

๑. ข้อมูลสถานะสุขภาพของชุมชน

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปพื้นที่

ตำบลบ้านหม้อตั้งอยู่ในเขตปกครองของอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ตำบลบ้านหม้อ มี ๖ หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด ๘,๒๑๐ คน ครัวเรือน ๔,๑๗๗ ครัวเรือน มีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๓๑๒.๕ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๖๔๗.๕ ไร่ มีพื้นที่ป่า ๓,๑๐๑ ไร่ พื้นที่อยู่อาศัย ๓,๐๖๒.๕ ไร่ แหล่งน้ำธรรมชาติ ๒ แห่ง อยู่ในเขตให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค มีถนนทั้งหมด ๒๖ เส้น โรงเรียนในพื้นที่ ๗ แห่ง กศน. ๑ แห่ง ป้อมตำรวจภูธร ๑ แห่ง วัด/สำนักสงฆ์ ๕ แห่ง มีสถานเอนามัย ๑ แห่ง มีศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ๑ แห่ง มีผู้ป่วยโรคเรื้อรัง จำนวน ๒๖๔ คน (ปีงบประมาณ ๒๕๖๐) มีกลุ่มอาชีพ ๗ กลุ่ม กลุ่มเงินทุนและทรัพยากรชุมชน ๑๒ กลุ่ม ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบเดิมพื้นที่ แบ่งเป็นย่านการค้าพาณิชย์ ย่านเกษตรกรรมชนบท และย่านที่อยู่อาศัย ซึ่งบางส่วนเป็นชุมชนหนาแน่น ที่ตั้งทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ ตั้งอยู่ เลขที่ ๒๗/๑ ถนนสมานประชาภิจ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี อยู่ห่างจากอำเภอเมืองเพชรบุรี ๕ กิโลเมตร

๑.๒ ข้อมูลด้านสังคม

ตำบลบ้านหม้อ มีจำนวนประชากรชาย ๓,๘๐๒ คน และจำนวนประชากรหญิง ๔,๔๐๘ คน มีความหนาแน่นของประชากรจำนวน ๑,๑๕๐ คน ต่อตารางกิโลเมตร มีเด็กเกิดในพื้นที่จำนวน ๕๒ คน มีคนเสียชีวิตในพื้นที่ จำนวน ๓๑ คน ประชากรทั้งหมดในตำบลบ้านหม้อนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๙.๒๗ ศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๐.๓๕ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๐.๓๘

สถานการณ์การอยู่อาศัยของครัวเรือนผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปในชุมชนที่อยู่ร่วมกับลูกหลานหรือญาติ จำนวน ๘๙๓ คน ผู้สูงอายุเป็นผู้ให้การดูแลคนอื่นในครอบครัวที่พิการหรือเจ็บป่วยหรือช่วยเหลือตนเองได้จำกัด ๗๙ คน ผู้สูงอายุอยู่เพียงลำพัง จำนวน ๖๑ คน และผู้สูงอายุอยู่ร่วมกับผู้สูงอายุ จำนวน ๘๑๘ คน

สภาพการอยู่อาศัยของครัวเรือนที่มีเด็กปฐมวัย อายุ ๐-๕ ปี อาศัยอยู่กับพ่อแม่และแม่ จำนวน ๑๐๓ ครัวเรือน อาศัยอยู่กับพ่อหรือแม่ จำนวน ๒๕ ครัวเรือน อาศัยอยู่กับตาหรือยายหรือปู่หรือย่า จำนวน ๙ ครัวเรือน และที่อาศัยอยู่กับญาติ (น้า อา และอื่นๆ) จำนวน ๕ ครัวเรือน ด้านการศึกษา เด็กเข้าเรียนปฐมวัยอายุ ๓-๕ ปี จำนวน ๑๐๑ คน คิดเป็น ๙๓.๕๑% และช่วงอายุ ๖-๑๕ ปี จำนวน ๒๔๘ คน ได้เข้าเรียนครบ ๑๐๐%

ตำบลบ้านหม้อมีการจัดสวัสดิการสังคมเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๐๕๘ คน ผู้พิการ จำนวน ๑๓๐ คน ผู้ติดเชื้อเอชไอวีหรือผู้ป่วยเอดส์ จำนวน ๗๑ คน และครัวเรือนที่ได้รับเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด จำนวน ๕๐ ครัวเรือน และมีกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านหม้อที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการ “คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ” มีการจัดกิจกรรมพบกลุ่มผู้สูงอายุปีละ ๓ ครั้ง

๑.๓ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ประชากรมีรายได้เฉลี่ยในรอบปีของ ๑ คนในพื้นที่ จำนวน ๘๙,๙๑๕ บาท รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน จำนวน ๑๓๐,๔๐๐ บาท ประชากรประกอบอาชีพหลักค้าขายธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๒,๙๗๒ คน อาชีพรับจ้าง จำนวน ๒,๓๕๕ คน และพนักงานลูกจ้างเอกชน จำนวน ๒,๐๒๒ คน ครัวเรือนที่มีการออมเงิน จำนวน ๒,๘๕๓ ครัวเรือน โดยการออมมีดังนี้ กลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้าน เงินฝากธนาคาร และการซื้อที่ดินและทรัพย์สิน มีกลุ่มอาชีพ ๑๐๔ กลุ่ม กลุ่มเงินทุนและทรัพยากรชุมชน ๑๒๙ กลุ่ม มีภาวะหนี้สินทั้งหมด ๑,๘๖๒ ครัวเรือน ครัวเรือนทำอาชีพทางการเกษตรที่มีภาวะหนี้สิน จำนวน ๓๐ ครัวเรือน หนี้นอกระบบ จำนวน ๙๐๖ ครัวเรือน

๑.๔ ข้อมูลด้านสุขภาพ

ตำบลบ้านหม้อ มีเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน ๔ คน มีพัฒนาการสมวัย จำนวน ๑๓๑ คน น้ำหนักเกินเกณฑ์ จำนวน ๒๖ คน เกษตรกรใช้สารเคมีในการเกษตรโดยป้องกันตนเองไม่เหมาะสม ๓๒ คน

ด้านสุขภาพประชากรวัยแรงงาน อายุ ๒๕-๕๙ ปี มีการเจ็บป่วยเรื้อรัง จำนวน ๖๗๗ คน มีผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ๓,๔๒๑ คน โดยอันดับ ๑ คือไม่ออกกำลังกาย ๑,๗๖๖ คน ในตำบลบ้านหม้อมีคนสูบบุหรี่เป็นประจำ ๙๒๒ คน โดยผู้ที่สูบบุหรี่ที่อายุน้อยที่สุด คือ ๑๒ ปีและมากที่สุดคือ ๘๙ ปี ตำบลบ้านหม้อมีคนดื่มสุราเป็นประจำ ๘๙๒ คน โดยผู้ที่สูบบุหรี่ที่อายุน้อยที่สุด คือ ๑๒ ปีและมากที่สุดคือ ๙๒ ปี มีสถานเอนามัย ๒๑ แห่ง ในพื้นที่ โดยสัดส่วนบุคลากรที่ให้บริการด้านสาธารณสุข ด้านทันตภิบาล จำนวน ๑ คน พยาบาลวิชาชีพ จำนวน ๒ คน เจ้าพนักงานสาธารณสุข ๖ คน นักกายภาพบำบัด ๒ คน

๑.๕ ข้อมูลด้านการเมืองการปกครอง

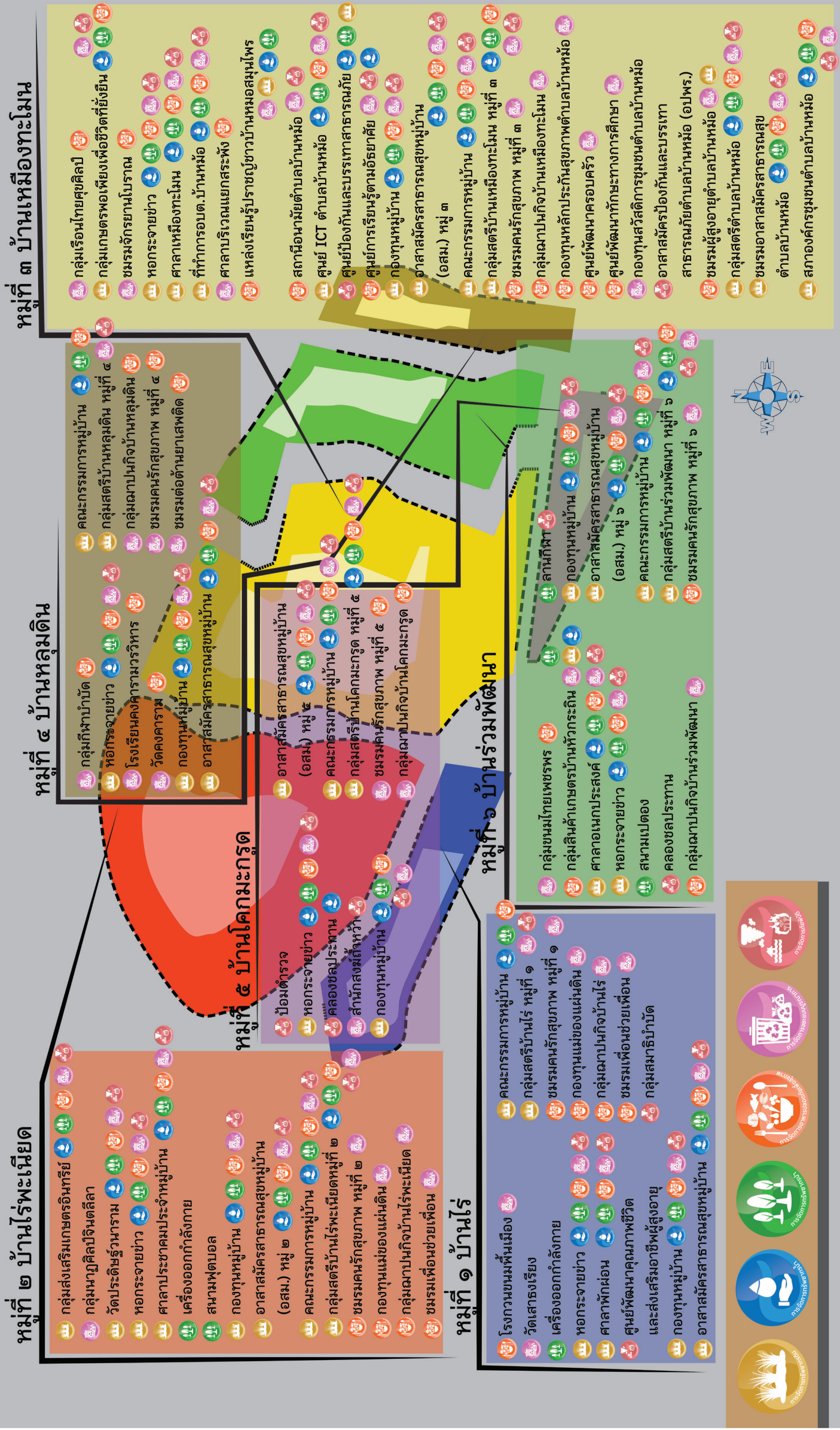
ตำบลบ้านหม้อ มีจำนวน ๖ หมู่บ้าน โดยมี นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีรองนายก ๒ คน เลขานุการ ๑ คน และมีสมาชิกสภาจำนวน ๑๑ คน การสร้างการมีส่วนร่วมโดยตัวแทนครัวเรือนที่เข้าร่วมประชุมประจำเดือน จำนวน ๔๘๑ คน การเข้าร่วมใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา จำนวน ๕,๒๘๕ คน จากจำนวนประชากรที่มีสิทธิ จำนวน ๖,๙๘๔ คน จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมเวทีประชาคมจัดทำแผนชุมชน จำนวน ๓๙๒ ครัวเรือน มีการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ทั้งหมด ๖ หมู่บ้าน

๑.๖ ข้อมูลด้านสภาวะแวดล้อม

ตำบลบ้านหม้อ มีการจัดบริการกำจัดขยะโดยอปท. คือ มีบริการจัดขยะเพื่อการคัดแยก (โรงคัดแยกขยะ) บริการรถเก็บขยะทั่วไป บริการจัดทิ้งขยะอันตราย บริการจัดทิ้งขยะติดเชื้อ บริการรถเก็บกิ่งไม้และเศษวัชพืชเพื่อนำไปทำปุ๋ย บริการรถรับขยะรีไซเคิล บริการถังคัดแยกขยะรีไซเคิลสำหรับครัวเรือน ครัวเรือนที่มีการคัดแยกขยะ ๓,๘๙๒ ครัวเรือน คิดเป็น ร้อยละ ๙๓.๒๔ ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ “คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ” ๒,๖๖๘ ครัวเรือน ร้อยละ ๖๓.๗๘ ครัวเรือนที่ได้รับการเยียวยาความเสียหายจากน้ำท่วม ๔,๑๒๑ ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตรเสียหาย ๑.๐๓๖ ตร.กม. ครัวเรือนที่ได้รับความเสียหายจากวาตภัย ๑๓ ครัวเรือน ครัวเรือนที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมปลูกป่า เก็บขยะในพื้นที่สาธารณะ การทำแนวป้องกันไฟฟ้า มีประชาชนเข้าร่วม ๒,๒๕๕ ครัวเรือน

ปฏิบัติการระบบนิเวศชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

๒. ปฏิบัติการระบบนิเวศชุมชน

๒.๑ แหล่งเรียนรู้การจัดการทรัพยากรดิน

- ๑) กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ หมู่ที่ ๒
- ๒) แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงสู่ผลผลิตที่ปลอดภัย หมู่ที่ ๖
- ๓) กลุ่มสินค้าเกษตรบ้านหัวกระถิน หมู่ที่ ๖
- ๔) แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน หมู่ที่ ๒
- ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ
- ๖) แหล่งเรียนรู้คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ หมู่ที่ ๑ - หมู่ที่ ๖

๒.๒ แหล่งเรียนรู้การจัดการทรัพยากรน้ำ

- ๑) กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ หมู่ที่ ๒
- ๒) แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงสู่ผลผลิตที่ปลอดภัย หมู่ที่ ๖
- ๓) กลุ่มสินค้าเกษตรบ้านหัวกระถิน หมู่ที่ ๖
- ๔) แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน หมู่ที่ ๒
- ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ
- ๖) แหล่งเรียนรู้คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ หมู่ที่ ๑ - หมู่ที่ ๖
- ๗) กลุ่มออม.ตำบลบ้านหม้อ
- ๘) กศน.ตำบลบ้านหม้อ
- ๙) กลุ่มสตรีตำบลบ้านหม้อ
- ๑๐) สภาเด็กและเยาวชนตำบลบ้านหม้อ
- ๑๑) ชมรมผู้สูงอายุตำบลบ้านหม้อ

๒.๓ แหล่งเรียนรู้การจัดการทรัพยากรป่า/พื้นที่สีเขียว

- ๑) กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ หมู่ที่ ๒
- ๒) แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงสู่ผลผลิตที่ปลอดภัย หมู่ที่ ๖
- ๓) กลุ่มสินค้าเกษตรบ้านหัวกระถิน หมู่ที่ ๖
- ๔) แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน หมู่ที่ ๒
- ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ
- ๖) แหล่งเรียนรู้คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ หมู่ที่ ๑ - หมู่ที่ ๖
- ๗) กลุ่มออม.ตำบลบ้านหม้อ
- ๘) กศน.ตำบลบ้านหม้อ
- ๙) กลุ่มสตรีตำบลบ้านหม้อ
- ๑๐) สภาเด็กและเยาวชนตำบลบ้านหม้อ
- ๑๑) ชมรมผู้สูงอายุตำบลบ้านหม้อ

๒.๔ แหล่งเรียนรู้การจัดการอาหารปลอดภัยเพื่อสุขภาพ

- ๑) กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ หมู่ที่ ๒
- ๒) แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงสู่ผลผลิตที่ปลอดภัย หมู่ที่ ๖
- ๓) กลุ่มสินค้าเกษตรบ้านหัวกระถิน หมู่ที่ ๖
- ๔) แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน หมู่ที่ ๒
- ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ
- ๖) แหล่งเรียนรู้คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ หมู่ที่ ๑ - หมู่ที่ ๖
- ๗) กลุ่มออม.ตำบลบ้านหม้อ
- ๘) กศน.ตำบลบ้านหม้อ
- ๙) กลุ่มสตรีตำบลบ้านหม้อ
- ๑๐) สภาเด็กและเยาวชนตำบลบ้านหม้อ
- ๑๑) ชมรมผู้สูงอายุตำบลบ้านหม้อ
- ๑๒) แหล่งเรียนรู้ขนมหวานฟ้ามุ้ง
- ๑๓) แหล่งเรียนรู้ข้าวดังสุคันทา
- ๑๔) แหล่งเรียนรู้ขนมไทยเพชรพร
- ๑๕) แหล่งเรียนรู้โรงกวนขนมพื้นเมือง

๒.๕ แหล่งเรียนรู้การจัดการขยะแบบบูรณาการ

- ๑) กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ หมู่ที่ ๒
- ๒) แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงสู่ผลผลิตที่ปลอดภัย หมู่ที่ ๖
- ๓) กลุ่มสินค้าเกษตรบ้านหัวกระถิน หมู่ที่ ๖
- ๔) แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน หมู่ที่ ๒
- ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ
- ๖) แหล่งเรียนรู้คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ หมู่ที่ ๑ - หมู่ที่ ๖
- ๗) กลุ่มออม.ตำบลบ้านหม้อ
- ๘) กศน.ตำบลบ้านหม้อ
- ๙) กลุ่มสตรีตำบลบ้านหม้อ
- ๑๐) สภาเด็กและเยาวชนตำบลบ้านหม้อ
- ๑๑) ชมรมผู้สูงอายุตำบลบ้านหม้อ

๒.๖ แหล่งเรียนรู้การจัดการภัยพิบัติ

- ๑) งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตำบลบ้านหม้อ
- ๒) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) หมู่ ๑ - หมู่ ๖
- ๓) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ
- ๔) สถานีอนามัยตำบลบ้านหม้อ

การจัดการทรัพยากรดิน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี

2 ขจัดความท้อแท้

ข้อมูลพื้นที่

ตำบลบ้านหม้อ มี ๖ หมู่บ้าน

จำนวน ๔,๑๗๗ ครัวเรือน

๓,๘๐๒ คน

๔,๔๐๘ คน

สถานะข้อมูลทรัพยากรดิน

- ร้อยละของพื้นที่ ที่มีปัญหาดินเค็มโดยการตรวจสอบคุณภาพดิน ๓,๒๓๗ ไร่
- ร้อยละของครัวเรือน ที่มีการปลูกพืชคลุมดินหรือบำรุงดิน ๑๒ ครัวเรือน
- ร้อยละของครัวเรือน เกษตรกรที่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการเพาะปลูกโดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมีเลย ๑๑ ครัวเรือน
- ร้อยละของครัวเรือน เกษตรกรที่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีในการเพาะปลูก ๓๘ ครัวเรือน
- ร้อยละของครัวเรือน เกษตรกรที่สามารถนำเศษวัสดุคอกหรือคอกหมูไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ การเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๑๔ ครัวเรือน

ผลการปฏิบัติการ

- ดินในพื้นที่ที่กลับมามีคุณภาพดีขึ้น ส่งผลให้เกษตรกร ได้ผลผลิตทางการเกษตรต่อไร่มากขึ้น
- ลดต้นทุนในการทำการเกษตร เพราะมีการใช้ปุ๋ยหมักแทน การใช้ปุ๋ยเคมี
- ลดปริมาณขยะ และใช้ประโยชน์จากขยะได้มากขึ้น
- ลดการขยี้ที่ดินทางการเกษตรเพราะเกษตรกรใช้ที่ดินทำ การเพาะปลูกได้ผลผลิตที่ดี

พื้นที่	การปลูกข้าวแบบอินทรีย์		การปลูกข้าวแบบเคมี	
	ผลผลิตต่อไร่	ต้นทุนต่อไร่	ผลผลิตต่อไร่	ต้นทุนต่อไร่
๑	๑,๐๐๐	๕๐ ถึง ๖๐	๒,๐๐๐	๕๐ ถึง ๖๐
๒	๙๐๐	๕๐ ถึง ๖๐	๒,๒๐๐	๕๐ ถึง ๖๐
๓	๙๐๐	๕๐ ถึง ๖๐	๒,๖๐๐	๕๐ ถึง ๖๐

อัตราเฉลี่ยการใช้ปุ๋ยต่อที่นา ๑ ไร่

ปฏิบัติการจัดการทรัพยากรดิน

งานและกิจกรรม

- การจัดวางวิเคราะห์คุณภาพดิน
- โครงการให้อาหารดิน
- ส่งเสริมการคิดแยกเศษอาหาร และทิ้งไม่เพื่อนำมาทำปุ๋ยหมัก
- ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ เพื่อรักษาคุณภาพดิน
- อบรมให้ความรู้ด้านการทำปุ๋ยหมัก กับเกษตรกรในพื้นที่

ทุนทางสังคม

- กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์, แหล่งเรียนรู้เกษตรกรพอเพียงเพื่อผลผลิตที่ปลอดภัย แหล่งเรียนรู้เกษตรกรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน, สำนักงานเกษตรจังหวัด
- กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์, แหล่งเรียนรู้เกษตรกรพอเพียงเพื่อผลผลิตที่ปลอดภัย แหล่งเรียนรู้เกษตรกรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน, สำนักงานเกษตรจังหวัด
- ชมรมผู้สูงอายุ, กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์, แหล่งเรียนรู้เกษตรกรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน, แหล่งเรียนรู้เกษตรกรพอเพียงเพื่อผลผลิตที่ปลอดภัย
- กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์, แหล่งเรียนรู้เกษตรกรพอเพียงเพื่อผลผลิตที่ปลอดภัย แหล่งเรียนรู้เกษตรกรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน, สำนักงานเกษตรจังหวัด
- กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์, แหล่งเรียนรู้เกษตรกรพอเพียงเพื่อผลผลิตที่ปลอดภัย แหล่งเรียนรู้เกษตรกรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน, สำนักงานเกษตรจังหวัด

ผู้ได้รับผลประโยชน์

- เกษตรกร ๕๒ ครัวเรือน
- กลุ่มผลิตสินค้าเกษตรบ้านหัวกระถิน
- หญิงตั้งครุฑ ๑๒๔ คน
- กลุ่มวัยทำงาน ๕,๕๕๔ คน
- ผู้สูงอายุ ๑,๘๖๐ คน

๕. เป็นการสนับสนุนระบบอาหารปลอดภัยในตำบลบ้านหม้อและประชาชนใช้ประโยชน์จาก ตลาดลานครัวบ้านหม้อ ๙๕๐ ครัวเรือน

๓. การจัดการทรัพยากรดิน

๓.๑ ข้อมูลพื้นที่

ตำบลบ้านหม้อตั้งอยู่ในเขตปกครองของอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ตำบลบ้านหม้อ มี ๖ หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด ๘,๒๑๐ คน ครัวเรือน ๔,๑๗๗ ครัวเรือน มีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๓๑๒.๕ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๖๔๗.๕ ไร่ พื้นที่อยู่อาศัย ๓,๐๖๒.๕ ไร่ แหล่งน้ำธรรมชาติ ๒ แห่ง พื้นที่ที่มีปัญหาดินเค็ม ๓,๒๗๗ ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงสภาพ ๒,๖๔๘ ไร่

๓.๒ ความเป็นมาของการจัดการทรัพยากรดิน

จากผลการตรวจสอบคุณภาพดินพบปัญหาดินเป็นกรดจัดมาก อันเนื่องมาจากการปลูกพืชซ้ำแบบเดิมเป็นเวลายาวนาน โดยไม่มีการเติมธาตุอาหารอินทรีย์วัตถุลงไปในดิน ประกอบกับการใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่มากและเป็นระยะเวลาที่นาน โดยตำบลบ้านหม้อร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองเพชรบุรี ได้จัดอบรมให้ความรู้เกษตรกรตาม “โครงการเติมอาหารให้ดิน” ต่อมาเกิดกลุ่มส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ที่ส่งเสริมให้เกษตรกรทำปุ๋ยหมักไว้ใช้ในครัวเรือน โดยใช้เศษวัชพืชและเศษอาหารที่ได้จากการคัดแยกขยะเป็นวัตถุดิบในการทำปุ๋ยหมัก

๓.๓ สถานะข้อมูลทรัพยากรดิน

ตำบลบ้านหม้อมีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๓๑๒.๕ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๖๔๗.๕ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่นา ๑๐๙ ไร่ พื้นที่สวน ๔๖๕ ไร่ พื้นที่ไร่ ๒๑ ไร่

๓.๔ ปฏิบัติการจัดการทรัพยากรดิน

- ๑) การตรวจวัดและวิเคราะห์คุณภาพดินในพื้นที่โดยสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองเพชรบุรี ตรวจพบว่าสภาพดินในพื้นที่ที่มีปัญหาดินเค็ม ๓,๒๗๗ ไร่
- ๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรทำปุ๋ยหมักไว้ใช้ในครัวเรือน โดยใช้เศษวัชพืชและเศษอาหารที่ได้จากการคัดแยกขยะเป็นวัตถุดิบในการทำปุ๋ยหมัก
- ๓) จัดอบรมให้ความรู้เกษตรกรตาม “โครงการเติมอาหารให้ดิน” เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยหมักในแปลงเกษตรเพื่อพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่
- ๔) ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนและการทำการเกษตรแบบปลอด โดยมีการ
- ๕) ตั้งแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรแบบปลอดภัยเพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีและหันมาใช้ปุ๋ยหมัก
- ๖) ส่งเสริมการใช้สารไล่แมลงจากธรรมชาติทดแทนการใช้สารเคมี โดยนำสมุนไพรพื้นบ้านนำมาหมัก และการนำเชื้อราไตรโคเดอร์มา (เชื้อราเขียว) เชื้อราขาวเวอร์เรีย (เชื้อราขาว) มาใช้ประโยชน์ในการป้องกันแมลงและกำจัดโรคพืชต่างๆ
- ๗) ส่งเสริมการคัดแยกขยะครัวเรือนเพื่อนำเศษอาหารและเศษวัชพืชมาทำปุ๋ยหมัก

๓.๕ ผลการปฏิบัติและผู้ได้รับผลประโยชน์

ดินในพื้นที่ที่มีคุณภาพดีขึ้น เกิดกลุ่มส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ที่ช่วยถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรในตำบลและเกิดครัวเรือนเกษตรต้นแบบที่หันมาลดการใช้สารเคมีและหันมาปลูกพืชแบบปลอดภัย ๓๘ ครัวเรือน และมีการปลูกพืชแบบอินทรีย์ ๑๑ ครัวเรือน นอกจากนี้ยังเกิดระบบอาหารปลอดภัย คือมีการจัดตลาดลานครัวบ้านหม้อเพื่อให้เกษตรกรได้นำผลผลิตปลอดภัยมาขายให้ผู้บริโภคในตำบล โดยมีครัวเรือนมาใช้ประโยชน์จากตลาดลานครัวบ้านหม้อ ๔๕๐ ครัวเรือน

๓.๖ ความสอดคล้องตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals- SDGs)

เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหยบรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืน / เป้าประสงค์ที่ ๒.๑ ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคน โดยเฉพาะที่ยากจนและอยู่ในภาวะเปราะบางอันรวมถึงทารกได้เข้าถึงอาหารที่ปลอดภัยมีโภชนาการและเพียงพอตลอดทั้งปีภายใน ๒๕๗๓

การจัดทำวิทยากรนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

6 การจัดการน้ำ และสุขภาพ

ข้อมูลพื้นที่

ตำบลบ้านหม้อ มี 6 หมู่บ้าน

จำนวน 4,977 ครัวเรือน

๓,๘๐๒ คน

๘,๘๐๘ คน

สถานะข้อมูลวิทยากรนำ

1. สัดส่วนของครัวเรือนที่มีน้ำสะอาดเพียงพอในการอุปโภค ๘,๑๓๗ ครัวเรือน 100%
2. สัดส่วนของครัวเรือนที่มีการกักเก็บน้ำไว้ใช้ ๓๘๓ ครัวเรือน 9๘.๙๔%
3. สัดส่วนของครัวเรือนที่ใช้น้ำประปาภูมิภาค ๘,๑๓๗ ครัวเรือน 100%
4. สัดส่วนของครัวเรือนที่มีน้ำสะอาดเพียงพอต่อการบริโภค ๘,๘๘๗ ครัวเรือน 100%
5. สัดส่วนของครัวเรือนที่มีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำธรรมชาติ ๑๔๗ ครัวเรือน ๓๕.๒๓%

ผลการปฏิบัติ

6. สัดส่วนของโรงผลิตน้ำดื่มที่มีการผลิตเป็นไปตามมาตรฐาน ๕ แห่ง 100%
7. สัดส่วนของแหล่งน้ำที่ได้รับการสนับสนุนการจัดการจัดการน้ำของชุมชนเพื่อการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและทั่วถึงประชาชนในชุมชน 100%
8. สัดส่วนของหมู่บ้านชุมชนที่มีการกำหนดกฎกติกาชุมชนเรื่องการจัดการน้ำของชุมชน ๖ หมู่บ้าน 100%
9. สัดส่วนของหมู่บ้านและชุมชนที่มีแผนประจำปีและดำเนินการซ่อมบำรุงหรือฟื้นฟูแหล่งน้ำในชุมชน ๖ หมู่บ้าน 100%
10. สัดส่วนของหมู่บ้านชุมชนที่มีการจัดโครงการลดมลพิษลดการทิ้งขยะและลดการปล่อยสารเคมีอันตรายและวัตถุอันตรายแหล่งน้ำ ๖ หมู่บ้าน 100%

ผลการปฏิบัติ

1. ประชาชนมีน้ำสะอาดเพียงพอเพื่อการอุปโภคและบริโภค ครบ ๘,๑๓๗ ครัวเรือน
2. เกิดความร่วมมือกันระหว่างองค์กรของรัฐและภาคประชาชนในการร่วมกันบริหารจัดการแหล่งน้ำของชุมชน
3. เกษตรกรทั้ง ๕๒ ครัวเรือน มีน้ำแหล่งในการทำการเกษตร

๔. ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แม่น้ำเพชรและเข้าใจความสำคัญของแม่น้ำเพชร ซึ่งเป็นแม่น้ำสายประวัติศาสตร์ของเพชรบุรี
๕. มีการขุดลอก คู คลองและแม่ข่ายในพื้นที่เพื่อใช้เป็นพื้นที่เก็บน้ำในช่วงฤดูฝน
๖. คุณภาพน้ำในคลองสาธารณะมีคุณภาพดีขึ้น

ปฏิบัติการจัดการวิทยากรนำ

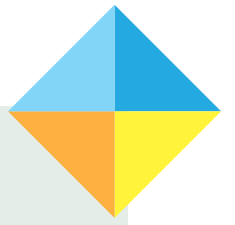
- งานและกิจกรรม**
1. กิจกรรมวันอนุรักษ์รักษาน้ำเพชร
 2. การขุดลอก คู คลอง แม่ข่ายในพื้นที่
 3. ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์น้ำให้เด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไป
- ทุนทางสังคม**
- กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, คณะกรรมการหมู่บ้าน, กลุ่มสตรีตำบลบ้านหม้อ, สภาเด็กและเยาวชน, อสม., กองโยธา, งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - กองโยธา, งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - กลุ่มสตรีตำบลบ้านหม้อ, สภาเด็กและเยาวชน, อสม., กองโยธา, งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ผู้ได้รับประโยชน์

1. ครัวเรือนที่ใช้ประโยชน์จากน้ำ ๘,๑๓๗ ครัวเรือน
2. เด็กอายุ 0-๕ ปี ๑๖๑ คน
3. เกษตรกร ๕๒ ครัวเรือน
4. หญิงตั้งครรภ์ ๑๒๔ คน
5. กลุ่มวัยทำงาน ๕,๕๔๔ คน
6. ผู้สูงอายุ ๑,๘๖๐ คน

- กองโยธา, กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- กองโยธา, กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

๔. การจัดการทรัพยากรน้ำ

๔.๑ ข้อมูลพื้นที่

ตำบลบ้านหม้อตั้งอยู่ในเขตปกครองของอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ตำบลบ้านหม้อ มี ๖ หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด ๘,๒๑๐ คน ครัวเรือน ๔,๑๗๗ ครัวเรือน มีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๓๑๒.๕ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๖๔๗.๕ ไร่ พื้นที่อยู่อาศัย ๓,๐๖๒.๕ ไร่ แหล่งน้ำธรรมชาติ ๒ แห่ง ตำบลบ้านหม้ออยู่ในเขตให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค

๔.๒ ความเป็นมาของการจัดการทรัพยากรน้ำ

ตำบลบ้านหม้อมีแหล่งน้ำที่สำคัญอยู่ในพื้นที่คือ แม่น้ำเพชรบุรี ซึ่งเป็นแม่น้ำสายประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญกับคนเพชรบุรี โดยตำบลบ้านหม้อได้เข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์แม่น้ำเพชร คือ การเก็บขยะในแม่น้ำและดูแลคุณภาพน้ำในแม่น้ำให้อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ในส่วนของน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคตำบลบ้านหม้ออยู่ในเขตให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค ส่งผลให้ทุกครัวเรือนทั้ง ๖ หมู่บ้าน มีน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคและบริโภคอย่างพอเพียง และกองโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อได้มีการตรวจคุณภาพน้ำเป็นประจำทุกปี

๔.๓ สถานะข้อมูลทรัพยากรน้ำ

ตำบลบ้านหม้อ อยู่ในเขตให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค ส่งผลให้ ครัวเรือนทั้ง ๔,๑๗๗ ครัวเรือน มีน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคและบริโภคอย่างพอเพียง ครัวเรือนที่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน ๑๔๗ ครัวเรือน ครัวเรือนที่มีการกักเก็บน้ำฝนไว้ใช้ จำนวน ๗๙๓ ครัวเรือน มีโรงงานน้ำดื่มที่ได้มาตรฐาน ในตำบล จำนวน ๕ แห่ง และมีการตรวจคุณภาพน้ำโดยกองโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อเป็นประจำทุกปี

๔.๔ ปฏิบัติการจัดการทรัพยากรน้ำ

- ๑) การสำรวจคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ มีการขุดลอกคู คลอง แม่น้ำ ในพื้นที่และมีการกำจัดสิ่งปฏิกูลในแม่น้ำอย่างสม่ำเสมอ
- ๒) จัดกิจกรรมอนุรักษ์แม่น้ำเพชรเพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในพื้นที่เห็นคุณค่าและเข้าใจประวัติความเป็นมาของแม่น้ำสายประวัติศาสตร์เพื่อช่วยอนุรักษ์และดูแลทรัพยากรทางธรรมชาติต่อไป
 - ๓) การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งน้ำและป่า โดยอบต.ตำบลไทรย้อย รมรงค์ให้ลดใช้สารเคมีอันตรายในบริเวณและไม่ให้ทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำสาธารณะทุกแห่ง
 - ๔) การตรวจสอบคุณภาพน้ำอุปโภค/บริโภค เป็นประจำทุกปี เพื่อตรวจหาแบคทีเรีย สารโลหะหนักในน้ำ และทำการปรับปรุงให้ได้คุณภาพ โยธาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ๕) การจัดทำโมเดลโคกหนองนาโมเดลเพื่อการเกษตร ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลไทรย้อย ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่เป็นน้ำซับตามธรรมชาติมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้หลักการจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการทำการเกษตร
- ๖) ควบคุมและตรวจสอบโรงงานต่างๆ ในพื้นที่ให้มีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะ

๔.๕ ผลการปฏิบัติและผู้ได้รับผลประโยชน์

- ๑) มีการตรวจคุณภาพน้ำโดยกองโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อเป็นประจำทุกปี
- ๒) ประชาชนในตำบลบ้านหม้อ มีน้ำใช้สำหรับอุปโภค/บริโภคที่ปลอดภัยและเพียงพอต่อความต้องการไม่ขาดแคลน ทั้ง ๔,๑๗๗ ครัวเรือน
- ๓) เกษตรกรมีน้ำเพียงพอต่อการทำการเกษตร จำนวน ๕๒ ครัวเรือน
- ๔) ประชาชนในพื้นที่ตระหนักและร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๕) เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชนและหน่วยงานรัฐในการดูแลแหล่งน้ำในพื้นที่
- ๖) มีการขุดลอกคู คลอง แม่น้ำ ในพื้นที่และมีการกำจัดสิ่งปฏิกูลในแม่น้ำอย่างสม่ำเสมอช่วยให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้เต็มประสิทธิภาพ

๔.๖ ความสอดคล้องตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals- SDGs)

เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน และมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน / เป้าประสงค์ที่ ๖.๑ ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัย / เป้าประสงค์ที่ ๖.๓ การปรับปรุงคุณภาพน้ำ โดยการลดมลพิษจัดการกักขังและการลดการปล่อยสารเคมีอันตราย / เป้าประสงค์ที่ ๖.๔ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและสร้างหลักประกันว่าจะมีน้ำใช้ไม่มีการขาดแคลนน้ำ อย่างยั่งยืน / เป้าประสงค์ที่ ๖.๖ ปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำป่าไม้ ๖.๖ สนับสนุนและเพิ่มความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการจัดการน้ำและสุขอนามัย

การจัดการทรัพยากรป่า

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

15 การใช้ประโยชน์
จากระบบนิเวศ
ทางบก

ข้อมูลพื้นที่

ตำบลบ้านหม้อ มี **6** หมู่บ้าน

จำนวน **๔,๑๗๗** ครัวเรือน

จำนวน **๔,๘๐๘** คน

สถานะข้อมูลทรัพยากรป่า

ผลการปฏิบัติการ

- ประชากร ๘,๒๑๐ คน ได้ใช้ประโยชน์จากการเพิ่มพื้นที่สีเขียวภายใต้ข้อกำหนดของกรมการเป็นชุมชนเมือง
- เกิดครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรมรักษาสวนป่า ๒,๒๕๕ ครัวเรือน
- เป็นการส่งเสริมให้เกิดระบบเกษตรเพื่ออาหารปลอดภัย
- ครัวเรือนที่เข้าร่วมการตัดแยกขยะเพื่อนำเศษอาหารมาทำปุ๋ยหมัก ๘๓๓ ครัวเรือน
- เกิดสวนสาธารณะ ๖ แห่ง แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมด้านเกษตร ๓ แห่งเรียนรู้
- เกิดการอนุรักษ์และขยายพันธุ์พืชเฉพาะถิ่น

ปฏิบัติการจัดการทรัพยากรป่า

งานและกิจกรรม	งานและกิจกรรม	ทุนทางสังคม
๑. การอนุรักษ์พื้นที่ทางการเกษตร	๔. ส่งเสริมให้ประชาชนเพิ่มพื้นที่สีเขียวในครัวเรือน	ผู้นำชุมชน, คณะกรรมการหมู่บ้าน, กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์, แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน, แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงสู่ผลผลิตปลอดภัย
๒. การสร้างสวนสาธารณะ สวนสุขภาพและพื้นที่สีเขียว	๕. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์	ผู้นำชุมชน, คณะกรรมการหมู่บ้าน, กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์, แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน, แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงสู่ผลผลิตปลอดภัย
๓. เพาะขยายพันธุ์สมุนไพร		

ผู้ได้รับประโยชน์

- ครัวเรือนที่ใช้ประโยชน์จากพื้นที่สีเขียว ๔,๑๗๗ ครัวเรือน
- เด็กอายุ ๐-๕ ปี ๑๑๑ คน
- เกษตรกร ๕๒ ครัวเรือน
- หญิงตั้งครรภ์ ๑๒๔ คน
- กลุ่มวัยทำงาน ๕,๔๔๔ คน
- ผู้สูงอายุ ๑,๘๖๐ คน

๕. การจัดการพื้นที่สีเขียว

๕.๑ ข้อมูลพื้นที่

ตำบลบ้านหม้อตั้งอยู่ในเขตปกครองของอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ตำบลบ้านหม้อ มี ๖ หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด ๘,๒๑๐ คน คริวเรือน ๔,๑๗๗ คริวเรือน มีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๓๑๒.๕ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๖๔๗.๕ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่นา ๑๐๙ ไร่ พื้นที่สวน ๔๖๕ ไร่ พื้นที่ไร่ ๒๑ ไร่ พื้นที่อยู่อาศัย ๓,๐๖๒.๕ ไร่ มีสวนสุขภาพ ๑ แห่ง พื้นที่สำหรับเล่นกีฬาและพักผ่อน ๕ แห่ง

๕.๒ ความเป็นมาของการจัดการพื้นที่สีเขียว

เนื่องจากพื้นที่ตำบลบ้านหม้อเป็นตำบลที่เป็นกิ่งเมืองกิ่งชนบท ส่งผลให้ไม่มีพื้นที่ป่าหรือพื้นที่สาธารณะในตำบล แต่ตำบลบ้านหม้อมีแนวคิดสร้างสวนสุขภาพสวนสุขภาพ ๑ แห่ง พื้นที่สำหรับเล่นกีฬาและพักผ่อน ๕ แห่ง แหล่งเรียนรู้เชิงเกษตรและอนุรักษ์พื้นที่ทางการเกษตรที่เหลืออยู่เพื่อเป็นพื้นที่สีเขียวของตำบล รวมถึงรณรงค์ให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพื่อกระตุ้นจิตสำนึกในการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียวซึ่งเพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันของคนในตำบล

๕.๓ สถานะข้อมูลการจัดการพื้นที่สีเขียว

ตำบลบ้านหม้อมีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๓๑๒.๕ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๖๔๗.๕ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่นา ๑๐๙ ไร่ พื้นที่สวน ๔๖๕ ไร่ พื้นที่ไร่ ๒๑ ไร่ พื้นที่อยู่อาศัย ๓,๐๖๒.๕ ไร่ มีสวนสุขภาพ ๑ แห่ง พื้นที่สำหรับเล่นกีฬาและพักผ่อน ๕ แห่ง

๕.๔ ปฏิบัติการจัดการทรัพยากรป่า

- ๑) อนุรักษ์และเพาะพันธุ์สมุนไพรเพื่อการทำยาสมุนไพร
- ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อมีกิจกรรมส่งเสริมการปลูกผักในกระถางและการเพิ่มพื้นที่สีเขียวภายในบ้าน เพื่อเป็นการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว
- ๓) จัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ริมคลองชลประทานเพื่อกระตุ้นให้คนในตำบลเห็นความสำคัญของการปลูกต้นไม้และอนุรักษ์พื้นที่สีเขียว
- ๔) มีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรเพื่อให้คนในตำบลได้ศึกษาการทำเกษตรแบบปลอดภัยและเป็นการเพิ่มพื้นที่เรียนรู้ในชุมชน

๕.๕ ผลการปฏิบัติการและผู้ได้รับผลประโยชน์

สวนสุขภาพสวนสุขภาพ ๑ แห่ง พื้นที่สำหรับเล่นกีฬาและพักผ่อน ๕ แห่ง แหล่งเรียนรู้เชิงเกษตร ๓ แห่ง และอนุรักษ์พื้นที่ทางการเกษตรที่เหลืออยู่ ๖๔๗.๕ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่นา ๑๐๙ ไร่ พื้นที่สวน ๔๖๕ ไร่ พื้นที่ไร่ ๒๑ ไร่ เพื่อเป็นพื้นที่สีเขียวของตำบลและเกิดกิจกรรมที่ช่วยให้คนในตำบลได้ตระหนักถึงการเข้าร่วมกิจกรรมสิ่งแวดล้อม

๕.๖ ความสอดคล้องตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals-SDGs)

เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ / เป้าประสงค์ที่ ๑๕.๒ ส่งเสริมการดำเนินการด้านการบริหารจัดการป่าไม้ทุกประเภทอย่างยั่งยืน หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่า ฟื้นฟูป่าที่เสื่อมโทรม และเพิ่มการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าทั่วโลก ภายในปี ๒๐๒๐ / เป้าประสงค์ที่ ๑๕.๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม และส่งเสริมการเข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้นอย่างเหมาะสม

การจัดอาหารปลอดภัยเพื่อสุขภาพ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมือง อำเภอดงเจริญ จังหวัดเพชรบุรี

2 ขจัดความกลัว

ข้อมูลพื้นที่

ตำบลบ้านหม้อ มี 6 หมู่บ้าน
จำนวน ๘,๑๗๗ ครัวเรือน

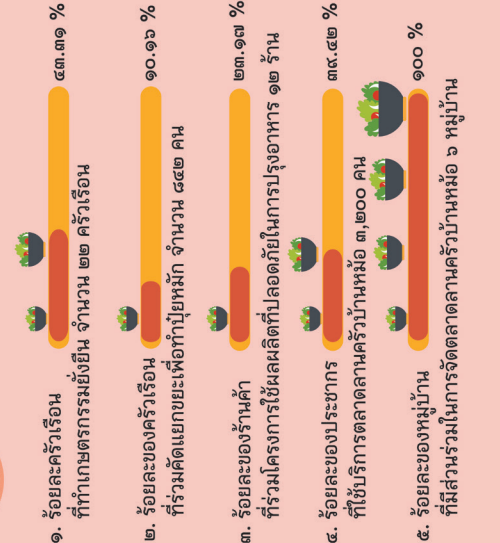

๗,๘๐๒ คน

๘,๘๐๘ คน

สถานะข้อมูลอาหารชุมชน

จากการสำรวจผักในท้องตลาด พบผักที่มีปริมาณสารพิษตกค้างเกินค่า MRL ได้แก่
พริกแดง ๑๐๐% ของตัวอย่าง
คะน้า ๕๕.๖%
ผักกาดขาวใบเล็ก ๓๓.๓%
มะเขือเทศและแตงกวา ๑๑.๑%

พื้นที่ทั้งหมดของตำบลบ้านหม้อ ๔,๓๑๒.๕ ไร่
เป็นพื้นที่ทางการเกษตร ๖๘๕.๕ ไร่ สามารถการใช้ประโยชน์ได้ดังนี้
พื้นที่นา ๑๐๘ ไร่
พื้นที่ทำไร่ ๒๑ ไร่
พื้นที่สวน ๕๖๕ ไร่
อื่นๆ ๕๒.๕ ไร่

ผลการปฏิบัติการ

- เกิดแหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนระบบอาหารปลอดภัย ๕ แห่ง
- ผู้บริโภค ๔,๑๗๗ ครัวเรือน มีแหล่งซื้ออาหารปลอดภัย
- เกิดร้านอาหารที่ใช้ผลผลิตปลอดภัยในการปรุงอาหาร ๙ ร้าน
- ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายซื้อขายสินค้าในราคายุติธรรม
- ประชาชน ๘๕๐ ครัวเรือน ได้ใช้ประโยชน์จากตลาดลานครัวบ้านหม้อ

งานและกิจกรรม

- จัดตลาดลานครัวบ้านหม้อ ซึ่งเป็นพื้นที่สำหรับขายผลผลิตที่ปลอดภัย
- ส่งเสริมให้เกษตรกรกรกรใช้สารเคมี และหันมาใช้ปุ๋ยหมักแทน
- รณรงค์ให้ร้านอาหารในชุมชนใช้ผลผลิตที่ปลอดภัยในการประกอบอาหาร

ทุนทางสังคม

- กลุ่มสตรีตำบลบ้านหม้อ, กองสวัสดิการกลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์
- แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน
- แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงสู่ผลผลิตปลอดภัย กลุ่มสินค้าเกษตรบ้านหัวกระถิ่น
- แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน
- แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงสู่ผลผลิตปลอดภัย กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์
- กลุ่มสตรีตำบลบ้านหม้อ, กองสวัสดิการกลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์
- แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน
- แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงสู่ผลผลิตปลอดภัย กลุ่มสินค้าเกษตรบ้านหัวกระถิ่น

ปฏิบัติการจัดการอาหารชุมชน

- งานและกิจกรรม
 - ตรวจสอบสารพิษที่ปนเปื้อนอยู่ในอาหาร
 - ส่งเสริมการปลูกผักเพื่อการบริโภคในครัวเรือน
 - สร้างแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรผสมผสานในตำบล เพื่อให้เป็นที่ศึกษาค้นคว้าของชุมชนในตำบล
 - สนับสนุนการคัดแยกเศษอาหาร และกักฝังเพื่อนำมาทำปุ๋ยหมัก

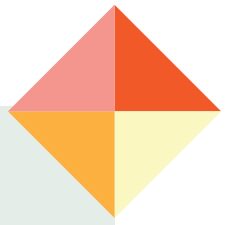
ทุนทางสังคม

- กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, ชมรมอสม.ตำบลบ้านหม้อ
- กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, ชมรมอสม.ตำบลบ้านหม้อ
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ
- แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน
- แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงสู่ผลผลิตปลอดภัย กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์
- กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์
- แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงเพื่อชีวิตที่ยั่งยืน
- แหล่งเรียนรู้เกษตรพอเพียงสู่ผลผลิตปลอดภัย ชมรมผู้สูงอายุ

ผู้ได้รับประโยชน์

- ประชากรในตำบลบ้านหม้อ ๘,๒๑๐ คน
- เด็กอายุ ๐-๕ ปี ๑๖๑ คน
- เกษตรกร ๕๒ ครัวเรือน
- หญิงตั้งครรภ์ ๑๒๔ คน
- กลุ่มวัยทำงาน ๕,๕๔๔ คน
- ผู้สูงอายุ ๑,๘๖๐ คน

๖. การจัดการอาหารปลอดภัยเพื่อสุขภาพ

๖.๑ ข้อมูลพื้นที่

ตำบลบ้านหม้อตั้งอยู่ในเขตปกครองของอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ตำบลบ้านหม้อ มี ๖ หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด ๘,๒๑๐ คน ครัวเรือน ๔,๑๗๗ ครัวเรือน มีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๓๑๒.๕ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๖๔๗.๕ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่นา ๑๐๙ ไร่ พื้นที่สวน ๔๖๕ ไร่ พื้นที่ไร่ ๒๑ ไร่ มีกิจกรรมลานครัวบ้านหม้อ มีแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาหารปลอดภัยเพื่อสุขภาพ ๑๕ แหล่ง

๖.๒ ความเป็นมาของการจัดการอาหารปลอดภัย

ตำบลบ้านหม้อมีพื้นที่ทางการเกษตรน้อยเมื่อเทียบกับพื้นที่ทั้งหมดและจำนวนประชากร ส่งผลให้คนตำบลบ้านหม้อต้องซื้อสินค้าทางการเกษตรจากภายนอก ซึ่งสินค้าทางการเกษตรจากภายนอกนั้นมีโอกาสปนเปื้อนสารเคมีค่อนข้างสูง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อจึงมีแนวคิดส่งเสริมการเกษตรแบบปลอดภัยในตำบลและสร้างตลาดลานครัวบ้านหม้อเพื่อเป็นจุดจำหน่ายสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยเพื่อให้ผู้บริโภคมีทางเลือกในการซื้อสินค้าปลอดภัย

๖.๓ สถานะข้อมูลอาหารชุมชน

ครัวเรือนที่ทำเกษตรแบบยั่งยืน ๒๒ ครัวเรือน ร้านอาหารในชุมชนที่ร่วมโครงการใช้วัตถุดิบปลอดภัยในการปรุงอาหาร ๑๒ ร้าน มีการจัดกิจกรรมตลาดลานครัวบ้านหม้อเพื่อให้ผู้บริโภคมีแหล่งซื้อสินค้าปลอดภัย โดยมีครัวเรือนที่ใช้ประโยชน์จากตลาดลานครัวบ้านหม้อ ๔๕๐ ครัวเรือน

๖.๔ ปฏิบัติการจัดการอาหารชุมชน

- ๑) ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชผักปลอดภัยเพื่อนำมาขายในตลาดลานครัวบ้านหม้อ
- ๒) จัดตลาดลานครัวบ้านหม้อเพื่อเป็นแหล่งจำหน่ายอาหารปลอดภัย เพื่อให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคมีอาหารปลอดภัยบริโภคในราคายุติธรรม
- ๓) นำเศษวัสดุพืชมาแปรรูปมาเป็นปุ๋ยหมักเพื่อใช้ในแปลงเกษตร
- ๔) ส่งเสริมให้มีการแยกเศษอาหารในครัวเรือนเพื่อมาทำเป็นปุ๋ยหมักและน้ำหมักสำหรับใช้ในครัวเรือน
- ๕) ส่งเสริมให้แต่ละครัวเรือนปลูกผักในกระถางเพื่อบริโภคในครัวเรือน
- ๖) รมรณรงค์ให้ร้านอาหารในชุมชนใช้ผลผลิตที่ปลอดภัยในการประกอบอาหาร
- ๗) มีแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยสอนการบริหารจัดการและพัฒนาสินค้าให้เกษตรกรในหมู่บ้าน

๖.๕ ผลการปฏิบัติการและผู้ได้รับผลประโยชน์

เกิดการจัดการด้านอาหารปลอดภัย ช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรในตำบลบ้านหม้อทำการเกษตรแบบปลอดภัยและมีการจัดตลาดเพื่อเป็นแหล่งรองรับสินค้าทางการเกษตรของเกษตรกรในตำบล ส่งผลให้ผู้บริโภคมีแหล่งซื้ออาหารปลอดภัย โดยมีครัวเรือนที่ใช้ประโยชน์จากตลาดลานครัวบ้านหม้อ ๔๕๐ ครัวเรือน และเกิดร้านค้าต้นแบบ ๑๒ ร้าน ที่ร่วมโครงการใช้วัตถุดิบปลอดภัยในการปรุงอาหาร

๖.๖ ความสอดคล้องตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals-SDGs)

เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหยบรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืน / เป้าประสงค์ที่ ๒.๑ ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคน โดยเฉพาะที่ยากจนและอยู่ในภาวะเปราะบางอันรวมถึงทารกได้เข้าถึงอาหารที่ปลอดภัยมีโภชนาการและเพียงพอตลอดทั้งปี ภายใน ๒๕๗๓

การจัดการขยะแบบบูรณาการ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

12
แผนงาน
บริบท
และภาพวิถี
ที่ยั่งยืน

ข้อมูลพื้นที่

สถานะข้อมูลขยะ

- จำนวนครัวเรือน ๔,๑๓๗ ครัวเรือน
จำนวนประชากร ๘,๒๑๐ คน
- ปริมาณขยะที่ต้องกำจัดสูงถึง ๑๐ ตันต่อวัน
- ค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะ ๑,๗๑๐,๐๐๐ บาทต่อปี
หรือ ๔๐๐ บาทต่อครัวเรือน

ทุนทางสังคมที่ขับเคลื่อนงาน
ระดับบุคคล ๑๗๒ คน
ระดับกลุ่ม ๑ กลุ่ม
ระดับหน่วยงานและแหล่งประโยชน์ ๗ แหล่ง
ระดับหมู่บ้าน ๑๘ กลุ่ม
ระดับตำบล ๕ กลุ่ม

ตำบลบ้านหม้อ มี ๖ หมู่บ้าน

จำนวน ๘,๑๗๗ ครัวเรือน

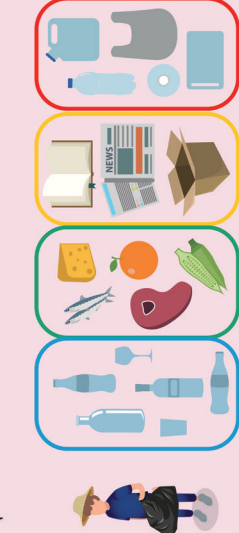
๓,๘๐๒ คน

๘,๘๐๘ คน

ผลการปฏิบัติ

- เกิดการขยายเครือข่ายการจัดการขยะ ในอัตราส่วน ๑:๑๐ ซึ่งเป็น การสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนงานด้านการจัดการขยะที่ถูกริ
- ปริมาณขยะที่ถูกลดลง ๑๐๐%
- งบประมาณท้องถิ่นที่ใช้ในการจัดการขยะลดลง
- ประชาชน ๓,๘๐๒ ครัวเรือน มีความรู้ในการคัดแยกขยะที่ถูกริ
- เกิดแนวคิด "เปลี่ยนขยะเป็นของบุญ คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ" โดยมีคนประชาชน ๕,๕๕๒ คน เข้าร่วมโครงการคัดแยกขยะ
- เกิดแนวคิด "ขยะเพิ่มมูลค่า" คือการนำขยะมาแปรรูปเป็นสินค้าต่างๆ เช่น ชุดรับแขกจากยางรถยนต์ กระดาษต้นไม้ออกจากขยะที่เหลือใช้"
- การจัดการมีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งตรงกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของบุคคลากรที่ทำงานที่จัดการขยะ

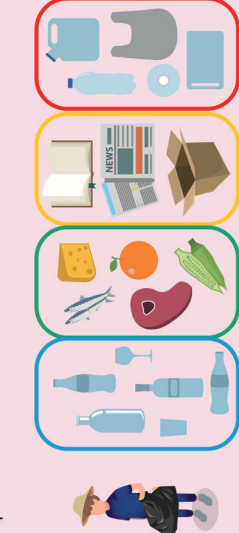
ปฏิบัติการจัดการขยะ

- งานและกิจกรรม**
- ตั้งโรงคัดแยกขยะและจุดทิ้งขยะอันตราย เพื่อให้ประชาชนนำมาทิ้งได้ถูกที่
 - จัดอบรมการคัดแยกขยะที่ถูกริ
 - ขยายเครือข่ายจากครัวเรือนต้นแบบสู่ครัวเรือนในชุมชนในอัตรา ๑:๑๐
 - มีการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ภายในตำบลเพื่อให้ข้อมูลด้านการจัดการขยะที่ถูกริ
- ทุนทางสังคม**
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ
 - องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ, ชมรมผู้สูงอายุสภาเด็กและเยาวชน, กลุ่มสตรีตำบลบ้านหม้อ ชมรมอสม.ตำบลบ้านหม้อ
 - แหล่งเรียนรู้ "คนบ้านหม้อ ทำบุญด้วยขยะ" องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ, ชมรมผู้สูงอายุ
- งานและกิจกรรม**
- ส่งเสริมการคัดแยกเศษอาหารและทิ้งไม่ให้นำไปทำปุ๋ยหมัก
 - อบรมการแปรรูปขยะ ภายใต้นแนวคิด "ขยะมีมูลค่า"
 - นำรายได้จากการขายขยะรีไซเคิล มาจัดเป็นสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

ผลการปฏิบัติ

- เกิดการขยายเครือข่ายการจัดการขยะ ในอัตราส่วน ๑:๑๐ ซึ่งเป็น การสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนงานด้านการจัดการขยะที่ถูกริ
- ปริมาณขยะที่ถูกลดลง ๑๐๐%
- งบประมาณท้องถิ่นที่ใช้ในการจัดการขยะลดลง
- ประชาชน ๓,๘๐๒ ครัวเรือน มีความรู้ในการคัดแยกขยะที่ถูกริ
- เกิดแนวคิด "เปลี่ยนขยะเป็นของบุญ คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ" โดยมีคนประชาชน ๕,๕๕๒ คน เข้าร่วมโครงการคัดแยกขยะ
- เกิดแนวคิด "ขยะเพิ่มมูลค่า" คือการนำขยะมาแปรรูปเป็นสินค้าต่างๆ เช่น ชุดรับแขกจากยางรถยนต์ กระดาษต้นไม้ออกจากขยะที่เหลือใช้"
- การจัดการมีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งตรงกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของบุคคลากรที่ทำงานที่จัดการขยะ

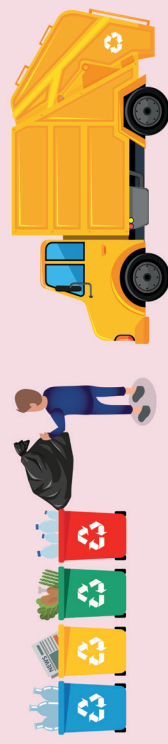

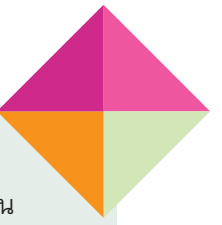
ปี พ.ศ.	รายได้ขยะรีไซเคิล (บาท)	น้ำหนัก (กิโลกรัม)
๒๕๕๗	๘,๐๐๐	-
๒๕๕๘	๑๐,๐๐๐	-
๒๕๕๙	๒๐,๐๐๐	-
๒๕๕๐	๔๐,๐๐๐	-
๒๕๕๑	๙๕,๐๐๐	๘,๕๐๐
๒๕๕๒	๗๕,๐๐๐	๑๐,๒๐๐
๒๕๕๓	๖๕,๐๐๐	๑๒,๔๕๓
๒๕๕๔	๖๐,๐๐๐	๑๐,๕๙๑
๒๕๕๕	๑๑๘,๐๐๐	๑๖,๘๑๓
๒๕๕๖	๑๓๓,๐๐๐	๒๐,๕๐๒
๒๕๕๗	๑๔๘,๕๕๐	๓๒,๘๒๕
๒๕๕๘	๒๐๗,๙๗๐	๕๒,๐๙๒
๒๕๕๙	๑๐๑,๑๐๐	๕๐,๐๕๑
๒๕๖๐	๑๑๒,๐๐๐	๒๐,๑๕๕

สถิติน้ำหนักขยะที่คัดแยกจากโครงการลดปริมาณขยะเพื่อพัฒนาสังคม "คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ"

ผู้ได้รับประโยชน์

- ประชากรในตำบลบ้านหม้อ ๘,๒๑๐ คน
- เด็กอายุ ๐-๕ ปี ๑๖๑ คน
- เกษตรกร ๕๒ ครัวเรือน
- หญิงตั้งครรภ์ ๑๒๔ คน
- กลุ่มวัยทำงาน ๕,๕๕๔ คน
- ผู้สูงอายุ ๑,๘๖๐ คน

๗. การจัดการขยะแบบบูรณาการ

๗.๑ ข้อมูลพื้นที่

ตำบลบ้านหม้อตั้งอยู่ในเขตปกครองของอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ตำบลบ้านหม้อ มี ๖ หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด ๘,๒๑๐ คน คริวเรือน ๔,๑๗๗ คริวเรือน คริวเรือนที่มีการคัดแยกขยะ ๓,๘๙๒ คริวเรือน คิดเป็น ร้อยละ ๙๓.๒๔ คริวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ “คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ” ๒,๖๖๘ คริวเรือน ร้อยละ ๖๓.๗๘ คริวเรือนที่ได้รับการเยียวยาความเสียหายจากน้ำท่วม ๔,๑๒๑ คริวเรือน พื้นที่ทางการเกษตรเสียหาย ๑.๐๓๖ ตร.กม. คริวเรือนที่ได้รับความเสียหายจากวาตภัย ๑๓ คริวเรือน คริวเรือนที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมปลูกป่า เก็บขยะในพื้นที่สาธารณะ การทำแนวป้องกันไฟฟ้า มีประชาชนเข้าร่วม ๒,๒๕๕ คริวเรือน

๗.๒ ความเป็นมาของการจัดการขยะ

เส้นทางพัฒนาการจัดการขยะในพื้นที่ตำบลบ้านหม้อ เริ่มตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๖ จากปัญหาและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะโดยมีเหตุที่มาของปัญหาจาก

๑. อบต. ขาดประสิทธิภาพในการจัดเก็บขยะ ซึ่งมีจำนวนวันละไม่น้อยกว่า ๑๐ ตัน
๒. ใช้จ่ายด้านการบริหารจัดการขยะมีต้นทุนที่สูงขึ้น ซึ่งกระทบต่องบประมาณเพื่อการพัฒนา
๓. จำนวนคริวเรือนเพิ่มมากขึ้นและมีการปรับค่าบริการในการกำจัดขยะสูงขึ้น

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการแก้สถานการณ์ปัญหา คือ การใช้หลักการทางศาสนาที่เป็นแหล่งยึดเหนี่ยวคนในชุมชนและการนำใช้ทุนในพื้นที่ งานและกิจกรรมที่ดำเนินการ คือ ทางตำบลบ้านหม้อจึงคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาคือ จะทำให้ประชาชนได้ตระหนักและเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น นายกอบต.บ้านหม้อจึงมีแนวคิดหา ถ้าชาวบ้านรู้จักแยกขยะ อบต.ก็ไม่ต้องซื้อรถเก็บขยะเพิ่ม ไม่ต้องจ้างคนเก็บขยะเพิ่ม ไม่ต้องเสียค่ากำจัดขยะเพิ่ม ทำขยะให้เป็นของมีค่า จึงเกิดแนวคิดให้คนทำบุญด้วยขยะด้วยการทอดผ้าป่าขยะ ให้ประชาชนนำขยะมาบริจาค แล้วนำขยะไปแปลงเป็นเงิน เงินที่ได้นำไปซ่อมบ้านให้คนแก่ ซื้อเครื่องมือแพทย์ เป็นกองทุนช่วยเหลือคนที่เรียนดีมีรายได้น้อย ทุนทางสังคมที่เข้าร่วม ได้แก่ ชมรมผู้สูงอายุ และผลผลิตผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ ประชาชนเริ่มตระหนักถึงปัญหาขยะล้นเมืองร่วมกัน

พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๕๐ ได้เริ่มจากกลุ่มผู้สูงอายุ นำขยะที่คัดแยกมารวมกันทอดผ้าป่า ในวันที่จัดกิจกรรมของชมรม ปีละ 1 ครั้ง รายได้ใช้เป็นสวัสดิการในชมรมผู้สูงอายุ

พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๕ มีการกระจายกลุ่มเป้าหมายไปยังประชาชนทั่วไป โรงเรียน วัด และสถานประกอบการในพื้นที่ จัดทอดผ้าป่าปีละ ๒ ครั้ง รายได้ใช้เป็นสวัสดิการในชมรมผู้สูงอายุและทุนการศึกษาให้กับเยาวชนในตำบล

พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๗ กิจกรรมต่อยอดจาก “คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ” โดยการเปิดรับบริจาคขยะตลอดทั้งปี ครอบคลุมทุกพื้นที่ในตำบลบ้านหม้อ จัดกิจกรรมทอดผ้าป่าขยะ ปีละ ๓ ครั้ง รายได้นำไปช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในตำบล และเป็นทุนการศึกษาให้กับเยาวชนในพื้นที่

พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๒ ลดปริมาณขยะเพื่อเพิ่มมูลค่า เป็นการต่อยอดและพัฒนางานเดิมในพื้นที่ คือ ๑. ลดรายจ่ายการจัดการขยะ เพิ่มสัดส่วนงบประมาณด้านการลงทุน ๒. จัดตั้งศูนย์แปรรูปวัสดุเหลือใช้ในคริวเรือนเพื่อเพิ่มมูลค่าขยะ ๓. สร้างเป้าหมายลดปริมาณขยะวันละ ๑ ตัน โดยคัดแยกขยะให้ถูกต้อง ๗๐% ของจำนวนคริวเรือนทั้งหมด

๗.๓ สถานะข้อมูลขยะ

- ๑) คริวเรือนที่มีการคัดแยกขยะ ๓,๘๙๒ คริวเรือน คิดเป็น ร้อยละ ๙๓.๒๔
- ๒) คริวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ “คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ” ๒,๖๖๘ คริวเรือน ร้อยละ ๖๓.๗๘
- ๓) คริวเรือนที่มีการคัดแยกขยะเพื่อทำปุ๋ยหมัก จำนวน ๘๔๒ คน คริวเรือนร้อยละ ๑๐.๑๖%
- ๔) การขยายเครือข่ายการคัดแยกขยะจากคริวเรือนต้นแบบสู่คริวเรือนในชุมชน ในอัตรา ๑:๑๐
- ๕) มีการกำหนดกฎกติกาชุมชนเรื่องการจัดการขยะ ๑๐๐% ในระดับหมู่บ้านครบทั้งตำบล ๖ หมู่บ้าน

๗.๔ ปฏิบัติการจัดการขยะ

๑) การจัดการขยะโดยอบต. บริการจัดรับขยะเพื่อการคัดแยก (โรงคัดแยกขยะ) บริการรถเก็บขยะทั่วไป บริการจัดทิ้งขยะอันตราย บริการจัดทิ้งขยะติดเชื้อ บริการรถเก็บกิ่งไม้และเศษวัชพืชเพื่อนำไปทำปุ๋ย บริการรถรับขยะรีไซเคิลและบริการถังคัดแยกขยะรีไซเคิลสำหรับคริวเรือน

๒) จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ “คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ” เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของคนในตำบลบ้านหม้อ

๓) จัดกิจกรรมทอดผ้าป่าขยะโดยรายได้จากการขายขยะนำมาจัดเป็นสวัสดิการชุมชน

- มอบทุนการศึกษาให้เด็กเยาวชน
- ซ่อมบ้านผู้ด้อยโอกาส
- ทำห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ
- เยี่ยมบ้านผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง
- ดูแลผู้ป่วยยากไร้
- จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ

๔) จัดอบรมการแปลงขยะให้มีมูลค่า (ทำชุดรับแขกจากยางรถยนต์ ทำกระถางต้นไม้จากภาชนะที่เหลือใช้)

๕) ส่งเสริมให้มีการแยกเศษอาหารในคริวเรือนเพื่อมาทำเป็นปุ๋ยหมักและน้ำหมักสำหรับใช้ในคริวเรือน

๗.๕ ผลการปฏิบัติการและผู้ได้รับผลประโยชน์

- ๑) คริวเรือนที่มีการคัดแยกขยะ ๓,๘๙๒ คริวเรือน คิดเป็น ร้อยละ ๙๓.๒๔
- ๒) คริวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ “คนบ้านหม้อทำบุญด้วยขยะ” ๒,๖๖๘ คริวเรือน ร้อยละ ๖๓.๗๘
- ๓) คริวเรือนที่มีการคัดแยกขยะเพื่อทำปุ๋ยหมัก จำนวน ๘๔๒ คน คริวเรือนร้อยละ ๑๐.๑๖%

๔) เกิดกองทุนสำหรับใช้ในการจัดสวัสดิการชุมชน ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยปรับฐานความคิดก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมใหม่ ภายใต้เป้าหมายการดูแลผู้ด้อยโอกาส

๕) ชมรมผู้สูงอายุมีรายได้ จากการรับบริจาคขยะและนำไปจัดเป็นสวัสดิการให้กับประชาชนแทนอบต.

๖) อบต. สามารถลดปริมาณขยะ ทำให้รายจ่ายประจำลดลง มีงบพัฒนาเพิ่มขึ้น

๗) ประชาชนมีจิตสำนึกต่อการแก้ไขปัญหาเพิ่มขึ้น

๘) เกิดความใกล้ชิด ระหว่าง อบต. กับประชาชน ซึ่งทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชนและ อบต.เพิ่มขึ้น

๗.๖ ความสอดคล้องตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals-SDGs)

เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน / เป้าประสงค์ที่ ๑๒.๓ ลดขยะเศษอาหารของโลกครึ่งหนึ่งในระดับค้าปลีกและผู้บริโภค และลดการสูญเสียจากการกระบวนการผลิตและห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว ภายในปี ๒๕๗๓ / เป้าประสงค์ที่ ๑๒.๕ ลดการผลิตของเสียโดยการป้องกัน การลด การแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ และการนำมาใช้ซ้ำ ภายในปี ๒๕๗๓

๘. การจัดการภัยพิบัติ

๘.๑ ข้อมูลพื้นที่

ตำบลบ้านหม้อตั้งอยู่ในเขตปกครองของอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ตำบลบ้านหม้อ มี ๖ หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมด ๘,๒๑๐ คน ครัวเรือน ๔,๑๗๗ ครัวเรือน การเยียวความเสียหายจากน้ำท่วม ๔,๑๒๑ ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตรเสียหาย ๑.๐๓๖ ตร.กม. ครัวเรือนที่ได้รับความเสียหายจากวาตภัย ๑๓ ครัวเรือน ครัวเรือนที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมปลูกป่า เก็บขยะในพื้นที่สาธารณะ การทำแนวป้องกันไฟฟ้า มีประชาชนเข้าร่วม ๒,๒๕๕ ครัวเรือน

๘.๒ ความเป็นมาของการจัดการภัยพิบัติ

จากข้อมูลพื้นฐานตำบล สู่การจัดการด้านภัยพิบัติ โดยคำนึงถึงผู้ประสบภัยพิบัติเป็นหลัก จึงต้องเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับผู้เกี่ยวข้องหลักๆ ก่อนทั้งศูนย์ อปพร. ทีมกู้ชีพกู้ภัย รวมถึงอาสาสมัครและเครือข่ายต่างๆ ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จของการจัดการปัญหาภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันเวลา

๘.๓ สถานะข้อมูลภัยพิบัติ

มีการสำรวจพร้อมจัดทำแผนที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ดำเนินการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องแล้ว ๖ หมู่บ้าน โดยมีครัวเรือนที่เป็นต้นแบบการเฝ้าระวังภัย ๖๐๐ ครัวเรือน พร้อมทั้งค้นหาและพัฒนาทักษะอาสาสมัครจัดการภัยพิบัติ จัดทำสถานที่ แผนที่จุดหลบภัยที่ปลอดภัยสำหรับอพยพผู้ประสบภัยให้มีที่พักชั่วคราว

๘.๔ ปฏิบัติการจัดการภัยพิบัติ

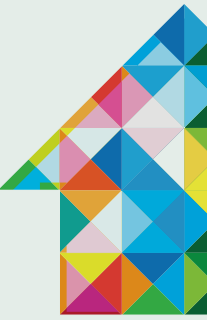
- ๑) ขุดลอก คู คลอง สายต่างๆ ในพื้นที่
- ๒) จัดทำเขื่อนริมตลิ่งในแนวแม่น้ำเพื่อเพชรเพื่อป้องกันน้ำท่วมบ้านเรือนประชาชน
- ๓) ให้ความรู้กับประชาชนในการรับมือภัยพิบัติ
- ๔) จัดกิจกรรมซ้อมการย้ายผู้พลัดถิ่นกรณีเกิดเหตุน้ำท่วม
- ๕) เตรียมอุปกรณ์ในการสูบน้ำและป้องกันน้ำท่วม
- ๖) ติดตามข้อมูลสถานการณ์น้ำเพื่อเตรียมพร้อมหากเกิดน้ำท่วมฉับพลัน
- ๗) ตั้งจุดประสานงานเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- ๘) จัดชุดยังชีพออกช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- ๙) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขพร้อมมอสม. ลงพื้นที่ดูแลดูแลสุขภาพของผู้ประสบภัย
- ๑๐) ย้ายผู้พลัดถิ่นและผู้สูงอายุจากเขตน้ำท่วมสูงมายังจุดปลอดภัย
- ๑๑) ตั้งโรงครัวเพื่อปรุงอาหารสำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- ๑๒) เตรียมสถานที่สำหรับการเป็นศูนย์พักพิงผู้ประสบภัย

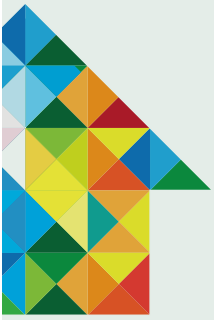
๘.๕ ผลการปฏิบัติการและผู้ได้รับผลประโยชน์

- ๑) ความร่วมมือของชุมชนในตำบลในส่วนการวางแผนตัดสินใจ สร้างความพร้อม เพิ่มศักยภาพของหน่วยงานต่างๆ
- ๒) ประชาชนในพื้นที่ได้เรียนรู้การป้องกันบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ เข้าใจเรื่องการลดความเสี่ยงจากสาธารณะภัย
- ๓) สร้างภาคีเครือข่ายภาคประชาชน ก่อให้เกิดอาสาสมัคร และเครือข่ายเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ อย่างใกล้ชิด

๘.๖ ความสอดคล้องตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals-SDGs)

เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น / ๑๓.๑ เสริมภูมิคุ้มกันและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตรายและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศในทุกประเทศ / ๑๓.๒ บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ / ๑๓.๓ พัฒนาการศึกษ การสร้างความตระหนักรู้ และขีดความสามารถของมนุษย์และของสถาบันในเรื่องการลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศการปรับตัว การลดผลกระทบ และการเตือนภัยล่วงหน้า/๑๓.๖ ส่งเสริมกลไกที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการวางแผนและการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างมีประสิทธิภาพในประเทศพัฒนาที่น้อยที่สุด และให้ความสำคัญต่อผู้หญิง เยาวชน และชุมชนท้องถิ่นและชายขอบ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

สำนักสนับสนุนสุขภาวะชุมชน (สำนัก ๓)

เครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ

อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

